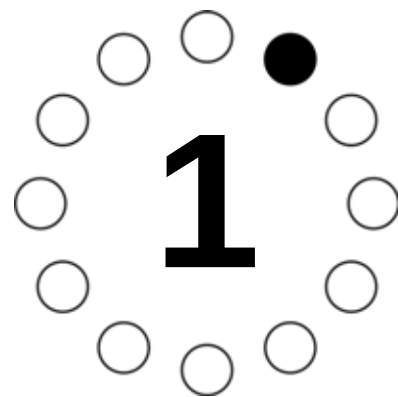

šepoty výkriky

STŘEDA 15. KVĚTNA 2019

Budeme křičet aj šepkat'

KATARÍNA CVEČKOVÁ
A BARBORA KAŠPAROVÁ

Pred pár rokmi v Slovenskom komornom divadle v Martine urobili inscenáciu s názvom *A budeme si šepkať*. Nebola o Bergmanovi, ale o štyroch ženách slovenskej literatúry. Redakcia festivalového spravodaju bude zložená zo štyroch žien slovenskej divadelnej kritiky, jednej Slovenky pôsobiacej v Nemecku, dvoch českých kritičiek a jedného českého kritik-režiséra (viac na s. 7). Samé zaujímavé *persons* – niektoré známe, niektoré celkom nové, všetky však naplno pripravené na Divadelní Floru 2019. Používanie „bergmanovskej“ symboliky v prvom editoriály pri tom nie je náhodné – jeho temná, nepredvídateľná, hlboká poetika sa pre nás stala inšpiráciou a bude sa kontinuálne objavovať na našich stránkach. V intimní atmosfére našej rôznorodej redakcie budeme reflektovať nejen samotné festivalové dění, ale i kontexty a zase kontexty se stanou naším i vaším deníkovým chlebem. Pokusíme se zachytit tematickou a žánrovou diverzitu festivalového programu i účastníků a upozornit na nejsubtilnější umělecké i společenské fenomény, které přináší, a naplno je vykřičet. Naopak našeptávat do zpravodaje bude sám Bergman, externí odborníci na film, tanec a hudbu, studenti z FloraLabu i festivaloví hosté. Chce to jemné a silné ucho, které umí zároveň zachytit ty nejtisší hlasy i vydržet ten nejhlasitější křik.

Keď som si po dlhom čase pustila *Šepoty a výkriky*, prekvapilo ma, ako tento vysoko privátny film dokáže reflektovať celospoločenské fenomény...

DOMINIKA ŠIROKÁ, DRAMATURGYŇE LINIE SCHREIE UND FLÜSTERN

Navzdory enormním finančním, technickým i logistickým nárokům jsme se rozhodli fenomén takzvaného německého divadla programově reflektovat. Pro mne osobně je nereálné systematicky sledovat a koncepčně pokrývat celoevropskou činoherní produkci. Neumím si zkrátka představit tým, který by tohle zodpovědně a profesně na úrovni zvládal, a ani potřebné náklady. Navíc mě trochu irituje, nakolik se spousta jmen a titulů ve výběru středoevropských festivalů opakuje a s jak velkým zpožděním – poté, co už zabodovaly na těch nejprestižnějších přehlídkách, některé inscenace teprve dorazí do Čech. Ve spoustě německých divadel či ve Vídni pracují nejzajímavější činoherní režiséři z celého světa. Tamní divadelní mapa je mimořádně pestrá, divadlo tam má výsostně společenské postavení, erudovanou reflexi, silné zázemí a tradici, s oběma zeměmi jsme kulturně i historicky propojeni. Musím říct, že čím častěji se s německojazyčnou tvorbou setkávám, tím víc mne fascinuje. To platí pro naprostou většinu divadelníků, kteří mají ambici na německojazyčných scénách pracovat, nebo se jejich počiny minimálně inspirovat.

Je skvělé, že Dominika Široká, která je na výběru německých produkcí nejvíc zainteresována, teď začala fungovat jako asistentka dramaturgie v Schauspiel Köln a je možné, nechci to zakřiknout, že ji během příští sezony čeká spolupráce s jednou z největších osobností evropského divadla posledních dvou dekad. Jitka Pavlišová má k německému divadlu taky velmi blízko...

Sám však zároveň hovoříš o „enormných finančních a technických nározech“. Je teda vůbec reálne pravidelne vozit špičkové nemecké a rakúske inscenácie do Olomouca?

Kdybych nevěřil, že je to možné, tak tenhle zámeř oficiálně nedeklaruji. Možná jsem trochu megaloman, ale nejsem hochštapler. Samozřejmě, že je nutné pracovat s úplně jinými penězi. Když jsme třeba jednali s produkcí jedné inscenace Thomase Ostermeiera v Schaubühne, která, což je třeba zdůraznit, měla relativně malé obsazení a střídmou výpravu, řekli nám, že bychom za ni dali polovinu celého festivalového rozpočtu. Zároveň se ale k našemu záměru stavěli vstřícně – ostatně jako všechna ostatní velká divadla, s nimiž jednáme. Musím říct, že jak lidé z Drážďan, tak Oliver Reese a jeho produkční mají velké pochopení pro naše omezené možnosti – a ty se netýkají jen financí, ale i infrastruktury a technických dispozic. Avšak tohle platí pro všechny potenciální hosty, s nimiž v posledních letech komunikujeme. Často na nich vidím, že jsou lehce pobaveni tím, co můžeme nabídnout, zároveň ale obdivují, s jakým zázemím jsme schopni stavět program, o kterém vždy mluví s velkým respektem. Snaha dojednat únosné ceny, razantně ustoupit z původních nároků a stran nákladů efektivně improvizovat je opravdu velká, ale má pochopitelně své hranice.

Vždycky jsme za málo peněz dělali hodně muziky

KATARÍNA CVEČKOVÁ

Mohlo by sa zdať, že 23 rokov ešte nie je ten správny čas na veľké bilancovanie. Zašepkať si však o minulosti i budúcnosti festivalu Divadelní Flora sa dá hocikedy, tak prečo nie teraz – na úvod 23. ročníka, ktorý opäť prináša balans reprezentatívnej nemeckej línie, kórejského performatívneho výberu až po české delikatesy.

Tohtoročná Divadelní Flora je o pár dní dlhšia ako zvyčajne. A zrejme nebude náhoda, že začiatok a koniec festivalu lemujú dve veľké nemecké produkcie...

Pro Staatsschauspiel Dresden a Berliner Ensemble byly reálné pouze dva termíny, takže nakonec startujeme o den dřív, než jsme původně zamýšleli. Hostování obou renomovaných divadel samozřejmě vytváří velmi reprezentativní rámec letošního programu.

Okrem divadiel Staatsschauspiel z Drážďan a Berliner Ensemble, ktoré sa v Olomouci predstavia vôbec po prvýkrát, sa na festival vracajú aj hviezdy z mníchovského Residenztheateru a to hneď s dvomi produkciami. Ako vznikala dramaturgická línia Schreie und Flüstern?

Herec Franz Pätzold zazářil na Floře 2017 ve Frljičově inscenaci *Balkan macht frei* a do festivalu se zamiloval. Zůstali jsme v kontaktu a od té doby jsme se mnohokrát potkali a bavili o tom, že by se v Olomouci rád představil v nějakém osobnějším, komorním projektu. Seznámil nás s přáteli z mníchovské nezávislé scény a s nimi jsme naplánovali uvedení *Šepotů a výkřiků*. Když jeho

dlouholetý herecký parták Aurel Manthei kývl na roli Trumpa ve scénické adaptaci knížky *The Art of the Deal*, byl jsem upřímně nadšen. Tvůrce, kteří momentálně finišují s přípravami obou premiér, propojuje náš kamarád, dramaturg a režisér Roland Bersch. Franz teď nastupuje do angažmá ve vídeňském Burgtheateru a Aurel hrál Baala, Švejka nebo také Dona Juana v mnichovských inscenacích Franka Castorfa. Z toho, že se u nás tyhle herecké hvězdy dva dny po sobě exkluzivně objeví ve dvou premiérách, mám obrovskou radost – v kontextu českého divadla jde o naprosto výjimečnou, stěží opakovatelnou událost. Když ještě přihlédnu k vystoupení Nica Holonicse v *Plechovém bubínku* hned následující den, pak velmi rád ve všech rozhovorech pořád dokola opakuji, že finále letošního Divadelní Flory má bez nadsázky světové parametry.

Prítomnosť nemeckých inscenácií v programe nie je novinkou. Celú jednu dramaturgickú líniu už posledné roky profilujete ako prezentáciu nemeckojazyčného divadla. Z čoho tento záujem pramení a ako ho plánujete rozvíjať v budúcnosti?

Dost jsem třeba stál o to přivést na Floru hamburskou adaptaci Houellebecqova *Podvolení* s Edgarem Selgem. Jenže motivovat Deutsches Schauspielhaus, který za tuhle permanentně vyprodanou produkci na vlastní scéně pravidelně inkasuje šedesát tisíc euro, k tomu, aby v rámci zájezdu se dvěma obřimi kamiony akceptoval čtvrtinovou nabídku, prostě není reálné. Na druhou stranu jsme si v listopadu pláclí s nestorem německého divadla Johanem Simonsem a díky jeho maximální vstřícnosti a ochotě dojednali olomoucké hostování Sandry Hüller (evropská filmová herečka roku – pozn. red.) a Jense Harzera v bochumské inscenaci Kleistovy *Penthesilej*. Nakonec z toho, k oboustrannému zklamání, sešlo kvůli omezeným termínovým možnostem. Každopádně o nás v Německu vědí a věřím, že jsme na dobré cestě – letošní nasazení čtyř německých titulů, dvou z nich dokonce ve světové premiéře, nadto zaštitěné jmény jako Kieneemann, Pätzold, Manthei, Holonics nebo Reese o tom snad dostatečně vypovídá...

Aký by si si – z hlediska deklarovaných ambicí – představoval rozpočet? A aký je v skutočnosti ten tohtoročný?

Relativně komfortní by byl budget ve výši zhruba tři čtvrtě milionu euro, únosný kolem půl milionu. Letos utratíme zhruba tři sta tisíc. Ovšem nestěžuji si, festivalové příjmy se v posledních letech daří kontinuálně navyšovat, pracujeme zkrátka s tím, co máme. Většina festivalů je na tom hůř než my. Vždycky jsme za málo peněz dělali hodně muziky, Flora má tohle takřkajác v genech, navíc rozpočtový progres je opravdu evidentní a doufám, že z programu je to znát, vždyť kromě německých produkcí v něm nabídneme taky čtyři korejské taneční inscenace.

Čo sa týka prezentácie nemeckojazyčného divadla, takto ladeným podujatím je už niekoľko rokov aj Pražský divadelní festival německého jazyka. Divadelní svět Brno zasa tento rok ponúka veľmi podobný dramaturgický model ako Flora: zahraničný program + český výber + tanečno-pohybové produkcie. Vnímáte sa navzájom ako konkurenčné podujatia?

Každá z těch akcí má svou tradici, tvář, osobitou dramaturgií i diváky. Pražský festival mám moc rád, dlouhodobě formuje můj divadelní vkus a názor. Petr Štědroň je dobrý kamarád, na jehož výběr se pokaždě těším. Navíc jsme v intenzivním kontaktu a máme vzájemný přehled o tom, co nás i oba festivaly zajímá. Momentálně to vypadá, že s Jitkou Jílkovou přivezou do Prahy právě zmíněnou *Penthesileu* a já budu rád, když český divák nakonec tuhle pozoruhodnou inscenaci uvidí. Brněnský program je rok od roku vyprofilovanější, ovšem Divadelní svět má oproti Floře diametrálně odlišné finanční proporce. Při stejné ministerské dotaci mají Brňáci městskou podporu ve výši sedmi a půl milionu korun, což je fakticky

náš celkový rozpočet. Podobné akci prostě můžeme konkurovat jedině vycizelovanou dramaturgií, precizní organizací, silným diváckým zájmem a výjimečnou atmosférou, k níž tradičně přispívá osobní účast drtivé většiny inscenátorů.

Dramaturgiu domácej tvorby si istý čas skladal na princípe profilov konkrétnych divadiel. Tento rok mám dojem, že je to taká „všeho-chut“. Podľa akých parametrov si výber českých inscenácií kreoval?

Chtěl jsem na festival pozvat žánrově různorodé tituly, které by na mnoho způsobů komunikovaly s festivalovým mottem „Šepoty a výkřiky“ a taky se opíraly o výrazné interprety. Myslím, že dramaturgie je v rámci daného leitmotivu kompaktní, a musím říct, že tak dobrý pocit z finální podoby českého činoherního programu jsem měl naposledy před sedmi lety, kdy jsme na Floře uvedli profilovou sekci věnovanou režisérovi Janu Mikuláškovu a retrospektivu Komédie.

V programe sú dve české inscenácie výrazne inšpirované Bergmanovou tvorbou – *Persony a Soukromé rozhovory*. Na Slovensku sa za posledné sezóny uviedli tiež tri inscenácie podľa jeho filmov. Čo tvorcov na Bergmanovi tak priťahuje? A čo ty a Bergman?

Je jasné, že jsme vzhledem k leitmotivu chtěli do programu zařadit povedené bergmanovské adaptace. Jednali jsme i o uvedení *Persony* Anny Bergmann, která měla v berlínském Deutsches Theater premiéru na konci roku, jenže jde o docela složitou koprodukcii s divadlem v Malmö a už jsme to nestihli dotáhnout. Bergmanova literární i filmová tvorba je pro divadelníky dlouhodobě inspirativní, samozřejmě se loni zintenzivnila s ohledem na bergmanovské výročí. Já mám jeho filmy i prózy nesmírně rád, pro mě je mezi evropskými režiséry jasnou jedničkou. Když jsem dával dohromady jeho retrospektivu, neohlížel jsem se jen na motto Flory, ale chtěl jsem ji složit z filmů, které mají intimnější obsazení a stojí na mimořádných hereckých výkonech – obdobně jako většina divadelních představení. Těší mě, že projekce na Konviktu proloží svou přednáškou Stanislava Příkladná, která mě v podstatě k Bergmanovi přivedla, a já budu mít možnost se s ní po letech opět potkat.

Ako festivalová tvár si si tentokrát vybral tvorkyňu a herečku Luciu Trmíkovú. Keď si spomenieme na predošlé tváre, predpokladám, že dôvodom nebolo len to, že sa Lucia Trmíková objaví v programe s dvoma titulmi. Hereckou řadu „festivalových tvářů“ odstartovala Stefanie Reinsperger, a protože po Standovi Majerovi a Mílovi Königovi prostě musela přijít na řadu žena, Lucie byla jasnou volbou. Je to mimořádně charismatická a skvělá herečka, plus nesmírně originální autorka. Těším se, až jí v Olomouci předám Bernanosův román *Pod sluncem*

STŘEDA 15. 5.

19:00–21:20 | Moravské divadlo
E. Stehfest – M. J. Stephan – J. von Düffel
9 TAGE WACH | 9 DNÍ VZHŮRU
Staatsschauspiel Dresden

„Divadelní rauš“ sytě vykreslující autentickou zkušenost sebedestruktivní drogové závislosti. Oceňovaná inscenace režiséra Sebastiana Klinka, jež týdny dominovala žebříčku renomovaného serveru nachtkritik.de. První olomoucké představení souboru, který jako jediný obdržel dvě letošní pozvánky na prestižní berlínské Theaterreffen. Expresivní ouvertura 23. DF! Po otitulkovaném představení v němčině bude následovat BESEDA.

22:45–02:45 | Konvikt | šapitó | volný vstup
DJ set Nic Robertson | koncert Chrome Animals

satánovým v Reynkově překladu z roku 1928, který jí v žádné pražské knihovně nechtějí půjčit, a hlavně na to, jak s touhle literární předlohou divadelně naloží! Je fajn, že u nás stráví deset dnů a na festivalu odehraje pět představení. Mimo jiné chce taky jít na všechny Bergmanovy filmy, akorát si nejsem jist, zda to bude stíhat...

Festival má napokon za sebou už značnou tradici. Ako sa spätne pozeráš na jeho vývoj a v akých smeroch a parametroch vidíš jeho budúci progres?

Já jsem typ člověka, co má při zpětném pohledu tendenci vždycky vidět spíš chyby než úspěchy, ale pochopitelně vnímám, že máme za sebou pár slušných ročníků. Byl bych moc rád, pokud by se nám do Olomouce v brzké době povedlo přivést nějaké inscenace Franka Castorfa, Reného Pollesche, Susanne Kennedy, Herberta Fritsche, Johana Simonse, Thomase Ostermeiera, Michaela Thalheimera, Christophera Rüpinga nebo Ersana Mondtaga a – až se jí podaří zkompletovat – během jediného dne uvést Pařížkovu švejkovskou trilogii. V horizontu pěti až šesti let by se mi docela líbilo vymezit hlavní program Flory leitmotivem „Babylon Berlin“ a na festivalovém plakátu mít obrovskou hvězdu, jejíž cípy by tvořily nápisy: Berliner Ensemble – Deutsches Theater – Maxim Gorki Theater – Schaubühne – Volksbühne... Pak bych mohl s klidným svědomím předat ředitelování Simoně Víčarové a odejít do předčasného důchodu.

SCHREIE UND FLÜSTERN

DOMINIKA ŠIROKÁ & PETR NERUŠIL

Čtvrtým rokem se Divadelní Flora soustředí na uvádění německojazyčných činoherních inscenací; po profilové sekci „Regie: Dušan D. Pařízek, Wien“ (2016) či programových liniích „Das fließende Europa“ (2017) a „Gegen die Wand“ (2018) letos v největším rozsahu a nejprezentativnější podobě – v rámci festivalového leitmotivu „Schreie und Flüstern“.

O zahájení i zakončení 23. Flory se postarají dva renomované německé soubory – vůbec poprvé do Olomouce dorazí drážďanská činohra a legendární Berliner Ensemble. Expresivních 9 dní vzhůru (9 Tage wach) Staatsschauspiel Dresden a režiséra Sebastiana Klinka na konci loňského roku několik týdnů dominovalo žebříčku prestižního serveru nachtkritik.de, adaptace Grasso *Plechového bubínku* (Die Blechtrommel) uměleckého šéfa jednoho z nejrespektovanějších evropských divadel, Olivera Reeseho, zase patří k nejpůsobivějším německým inscenacím posledních let. Exkluzivní menu připravili pro Floru mnichovští nezávislí tvůrci, kteří

ve spolupráci s hereckými lidry tamního Residenztheateru uvedou na konci festivalu hned dvě světové premiéry – scénický komentář Trumpovy knihy *The Art of the Deal* (režie: Manfred Riedel) a komorní autorský titul skupiny Fritz Cavallo *Šepoty a výkřiky* (Schreie und Flüstern).

Festival tentokrát cílí na adaptace nedramatických děl a na představení výrazných interpretačních osobností. Na Floře se tak vedle tria mladých drážďanských herců (Moritz Kienemann, Eva Hüster, Jannik Hinsch) objeví charismatické hvězdy mnichovské a berlínské činoherní scény – Franz Pätzold, Aurel Manthei a Nico Holonics. Vidět všechny tři zmíněné herce – během tří dnů – na české divadelní přehlídce ve třech různých inscenacích, navíc dva z nich dokonce ve světové premiéře, považujeme v kontextu tuzemského divadla za mimořádnou a zřejmě stěží opakovatelnou událost!

Divadelní Flora, jejíž německý program – realizovaný s významnou podporou Česko-německého fondu budoucnosti – doplňují i koncerty skla-

datelů scénické hudby (Kriton Klingler-Ioannides, Alexander Maschke), besedy, semináře či filmová projekce, tak letos razantně deklaruje své perspektivní směřování. V rámci zahraniční činoherní linky se DF do budoucna zaměří výhradně na prezentaci německojazyčné divadelní tvorby, především počínů, které vznikají v obou historicky i kulturně spřízněných, sousedních zemích – v Německu a Rakousku.

Chceme dlouhodobě „mapovat pestrý německojazyčný divadelní prostor“ a jeho živé a podnětné fenomény, jež budou inspirativním způsobem komunikovat či polemizovat s obsahově, žánrově nebo stylově propojeným výběrem českých (a slovenských) inscenací.

Věříme, že se náš záměr – reagovat na širokou škálu témat či aktuálních trendů plnokrevně reflektovaných významnými divadelníky světového formátu – setká s pozitivní diváckou recepcí a současně stvrdí pověst Divadelní Flory jako dramaturgicky jasně vyprofilované akce se zřetelně artikulovaným uměleckým názorem.

Německá společnost' je čoraz diverznejšia

BARBORA KAŠPAROVÁ

Profil německojazyčné divadelní scény jako součást festivalové dramaturgie si od Divadelní Flory snad již ani nelze odmyslet. Letos za výběrem čtyř německých produkcí stojí Dominika Široká, která není festivalovému publiku neznámá.

S Florou jsi spojená velmi úzce. Několik let jsi vedla zpravodaj, ale letos poprvé jsi měla na starost dramaturgii německého programu. Ačkoliv jsi s výběrem německého programu vypomáhala již předtím, co nového ti tato změna přinesla a co nového ses naučila?

V minulosti sme sa s Petrom Nerušilom skutočne často rozprávali o zaujímavých produkciách a fenoménoch nemeckej scény, rozoberali sme plánovaný program, chodili spolu na predstavenia. Zodpovedné mapovanie scény s ohľadom na festivalový program, pod ktorým budem podpísaná, je

však niečo celkom iné. To si vyžaduje systematickú a kontinuálnu prácu. Pozícia festivalového dramaturga či kurátora so sebou ale prináša aj príjemné povinnosti ako služobné cesty po nemeckých divadlách, meetingy s intendantmi a produkčnými divadlami ako Münchner Kammerspiele alebo Maxim Gorki Theater. Tie sa občas vedia zmeniť i na adrenalínový zážitok. Pamätám si napríklad, ako sme mali vo foyer Schauspielhaus Bochum presne tri minúty na prvú schôdzku s intendantom Johanom Simonsom, krátko pred začiatkom jeho vlastnej premiéry. Vypätejšie momenty pre divadelníka snáď ani neexistujú. A práve v tom momente mu chceš v pár sekundách predstaviť festival, jeho špecifiká, minulosť i víziu... Človek sa potom pripravuje ako na speed dating.

Německá divadelní platforma je poměrně široká, a to jak žánrově, tak tematicky. Jak si udržuješ přehled o tom, co se děje?

Udržat' si plošný prehľad o dianí v nemeckojazyčnom regióne nie je práve jednoduchá úloha. Nemecko sa rado pýši svojou veľkou sieťou repertoárových divadiel, ktorá je „svetovým unikátom“. Áno, je prakticky nemožné vedieť o každej premiére od Aachenu po Zwickau. K tomu treba pripočítať bohatú nezávislú scénu a internacionálne koprodukcie. Samozrejme mi okrem štandardného sledovania médií, festivalov a návštev predstavení pomáha skutočnosť, že priamo v nemeckojazyčnom divadelnom prostredí pracujem.

Jaká kritéria pro tebe tedy byla při výběru nejzásadnější?

Tento rok sme sa vzhľadom na „bergmanovské“ motto „Šepoty a výkriky“ nezamerali len na produkcie, v ktorých sme videli silné režijne gesto, ale aj na tie, ktoré nás prostredníctvom výrazných interpretov a interpretiek nechávajú nahliadnuť do fascinujúcich vnútorných svetov postáv. Nemusia sa nám síce ako v prípade adaptácie Trumpovej podnikateľskej príručky (*Trump: The Art of The Deal*, pozn.red.) páčiť, ale určite je dôležité sa nimi zaoberať. Veľmi ma teší, že nás tento dramaturgický kľúč priviedol k hercom ako Moritz Kienemann z drogového tripu *9 dní vzhŕru*, ktorý uplynulú sezónu mimoriadne zažiaril v Staatsschauspiel Dresden a tento rok si hneď s dvomi inscenáciami zahrá na nemeckých divadelných Oscaroch – na festivale Berliner Theatertreffen. Pri výbere nás však zaujíma napríklad aj inštitucionálny kontext, v ktorom jednotlivé produkcie vznikajú. Je niečo iné, ak Franza Pätzolda ako člena súboru štátneho divadla Residenztheater obsadia do veľkovýpravnej Schillerovskej ságy, ako keď sa z vlastnej vôle rozhodne pre malý nezávislý projekt, v ktorom navyše testuje svoje už tak posunuté herecké hranice.

Divadelní Flora se mezi ostatními českými přehlídkami profiluje jako jedna ze společensky nejangažovanějších. Letos to sice není tak explicitní ze samotného názvu jako v jiných letech, ale do dramaturgie programu se to otisklo možná o to více. Co pro tebe znamená v této perspektivě motto „Šepoty a výkriky“? A jak jsi tuto rovinu festivalu zohľadnila při svých dramaturgických rozhodnutích?

Aktuálne zažívame politicky napäté časy a to by sa malo odraziť i vo festivalovom programe. Keď som si po dlhom čase pustila *Šepoty a výkriky*, prekvapilo ma, ako tento vysoko privátny film dokáže reflektovať celospoločenské fenomény ako napríklad problematiku rodových rolí. Perfektne tu možno uplatniť citát: „čo je privátne, to je i politické.“ Inak tomu napokon nebolo ani pri našich festivalových tituloch. Stačí si zobrat' Oskara Matzerata, originálneho protagonistu *Grassovho Plechového bubínku*, ktorý sa stáva jedným z množstva drobných aktérov veľkých dejín druhej svetovej vojny a jeho večne detské oči otvárajú pohľad na celú panorámu fenoménov vtedajšej spoločnosti.

Divadelní Flora uvede ve světové premiéře inscenaci Šepoty a výkriky skupiny Fritz Cavallio, ke které patří i Franz Pätzold. Zřejmě není náhoda, že nese název Bergmanova kultovního filmu, jímž je inspirováno i motto festivalu. Náhoda to nie je. Divadelní Flora je producentom tohto projektu a s chlapcami z Fritz Cavallo sme sa s ohľadom na tohtoročné motto na názve spoločne dohodli. Z Franzovho hosťovania na Flore pred dvomi rokmi totiž vzniklo jedno zo vzácných festivalových priateľstiev, ktoré nás spájajú na-

príklad i s rakúskou herečkou Stefanie Reinsperger alebo hercom a stolárom Standom Majerom. Teším sa, že sa Franz v Olomouci môže ukázať i v oveľa intímnejšej, poetickejšej, ale i experimentálnejšej polohe. Ako ho poznám, myslím, že mu to po sérii veľkých rolí na hlavnej scéne mníchovského Residenztheateru a krátko pred nástupom do angažmá v Burgtheateri – najväčšej scéne nemeckojazyčnej oblasti – dobre padne.

Svou premiéru bude mít na Floře i dílo mníchovského Residenztheateru Donald Trump: The Art of the Deal. Inscenace teprve vznikala, když jsi ji vybírala, ale předpokládám, že o ní máš podrobnější informace. V čem je podle tebe aktuální a jak se do tvého výběru dostala?

Spomínaný spoločensko-politický rozmer projektu bol samozrejme jedným z hlavných dôvodov pozvať tento titul. Rozhodne však nebol jediný. Keď sme zhruba pred pol rokom mohli nahliadnuť do záznamov zo skúšok, zaujala nás prekvapivá forma, s ktorou sa partia okolo režiséra Manfreda Riedla fenoménu ujala. Videla som už niekoľko spracovaní Trumpa na javisku, no vo forme asociatívnych obrazov a vo formáte na pomedzí performance a inštalácie ešte nikdy. V roli kontroverzného štátnika sa navyše predstaví Aurel Manthei, ktorý je nie len zosobnený rock'n'roll, no hlavne patrí k jedným z popredných hercov mníchovskej scény. To už je pre festival naozaj ako darček.

S nemeckou činohrou máš taky praktickou zkušenost zejména z několika dramaturgických stáží, které jsi absolvovala v Kolíne

a v Hamburku, nyní jsi dokonce v angažmá Schauspiel Köln jako asistentka režie. Jaké rozdíly vnímáš mezi německou a českou činoherní platformou?

Čoraz väčšej popularite sa v Nemecku tešia napríklad alternatívne produkčné modely, ktoré zavádzajú novozvolený intendant a intendantky príspevkových divadiel. Napríklad Schauspielhaus Zürich plánuje zamestnať rovno siedmych domovských režisérov, ktorí pochádzajú z rôznych kútov západného sveta. Podmienkou je, že sa do Zürichu musia presťahovať. Alebo Münchner Kammerspiele – tradičné mestské divadlo, ktoré sa ale stalo súčasťou produkčnej siete nezávislých divadiel. Volksbühne si zas pod vedením Chrisa Dercona na krátku dobu vyskúšalo pracovať bez hereckého ansámblu. V „malom“ sa reforma týka predovšetkým reflexie mocenských štruktúr v rámci divadiel.

Mohla bys uvést příklad?

Nemecká spoločnosť je čoraz diverznejšia. Už pred dvomi rokmi sme na Divadelní Flore mohli zažiť hosťovanie Maxim Gorki Theater s titulom *The Situation*, ktorý je známy ako pionier tzv. postmigrantského divadla. Julia Wissert, ktorá v minulej sezóne režírovala *Odysseu* v Národnom divadle v Brne, bola menovaná do pozície novej intendantky Theater Dortmund ako vôbec prvá Afronemka v histórii... Zažívame vzrušujúce časy. Preto veľmi dúfam, že sa nám v budúcich ročníkoch podarí opäť ukázať na festivale nemecké divadlo nielen v jeho formálnej, ale aj personálnej pestrosti.

Toto nie je Netflix, ale Drážďany

DOMINIKA ŠIROKÁ

Pred dvomi rokmi televízny herec Eric Stehfest prekvapil nemeckú verejnosť. Vyšla totiž jeho autobiografia *9 dní hore*, v ktorej detailne opísal svoju mladosť so závislosťou na metamfetamíne. Stehfestov príbeh sa nedávno dostal v strhujúcom prevedení i na javisko Drážďanskej činohry v réžii Sebastiana Klinka. Jeho *9 dní hore* dnes večer otvorí 23. Divadelní Floru.

Inscenovať autobiografiu hviezdy nemeckej soap opery je v prostredí tzv. serióznej činohry dosť netypické. Ako k tomu došlo?

S nápadem na túto látku prišlo samo divadlo Staatsschauspiel Dresden. Jörg Bochow (intendant a šéfdramaturg divadla, pozn. red.) se mě na podzim 2017 zeptal, jestli nechci udělat divadelní adaptaci Stehfestovi knihy ve světové premiéře podle zpracování J. v. Düffela. Drážďany chtěli tuto látku bezpodmínečně uvést, z vícero důvodů, které mi přišly zajímavé. Eric Stehfest vyrůstal v Drážďanech a zde přišel do kontaktu s drogami. Máme tady jak biografické, tak i geografické průniky. V neposlední řadě mělo vedení divadla zájem o hudební zpracování a já jsem v rámci svých posledních inscenací ve Volksbühne taky pracoval s živou hudbou. Zároveň jsem chtěl spolupracovat s týmem, který pro inscenaci vznikl.

Stehfestova a Stephenova kniha se zaraďuje do žánru literatury o drogách. Ako sa líšia od ostatných diel s touto tematikou? Prečo človek radšej siahne po Stehfestovi a nie napríklad po Thomasovi de Quinceym?

Mimořádná je na tomto konkrétním materiálu aktuálnosť pervitínovej problematiky v Sasku ve spojení s biografickým a miestnym kontextom, čož napomáha získať si mladé publikum, ktoré je tak tomuto tématu priamo vystaveno, pokiaľže je jím zasaženo. Jde o príbeh z jejich bezprostředního okolí, jejich světa, nikoli z Netflixu. Samozřejmě jsme se v průběhu zkoušení zabývali i jiným materiálem, také z perspektivy historického kontextu drog, ale během tvorby jsme dali přednost zhuťnění emocionálního procesu, který dokáže nejlépe vše ozřejmit. Fragmentarizovali jsme jej spíše ve smyslu rauše, který má emocionálně zasahovat, nikoliv důležitě poučovat.

Inscenácia 9 dní hore je príkladom divadla silnej expresivity, rauše. Je to tvoj štýl tvorby?

Z principu mě zajímá energie. Má to jistě co dočinění s mou muzikantskou minulostí. Samozřejmě ale vždy záleží na tématu. Přístup skrze živou hudbu byl zde úplně jiný, mnohem bezprostřednější než například u *Muže bez vlastností* v Bernu, kde jsem se musel prokousat 2700 stranami, vybrat postavy z konglomerátu kolem protagonisty, rozhodnout se, jak je obsadit, na kterou z kapitol se koncentrovat. Díky dramaturgizaci bylo u *9 dní vzhůru* jasné, že zde budou jen tři herci, i když jsme i tady látku zhuťlili a zrychlili. Důležité bylo vtáhnout diváky do proudu, aniž bychom příběh romantizovali, a vědomě nechat happy end otevřený. Ale energie, expresivita je v mé tvorbě vždy imanentní. Vyhledávám výjimečné stavy, ve hře i v účinku.

VYKŘIČENÁ REDAKCE

KATARÍNA CVEČKOVÁ
Momentálne je tak trochu rozpoltená ako Bergmanova *Persona*. Po piatich rokoch na poste redaktorky časopisu *kød* - konkrétne o divadle intenzívne cíti, že potrebuje zmenu. Písania a redaktorovania sa zatiaľ ale vzdáť nemieni (minimálne pre „domovský prístav“ MLOKi.sk). Slovenské činoherné divadlo ju v poslednom čase nadmieru nudí a preto hľadá úkryt v tanci a performatívnom umení a ako je zrejme - aj na zahraničných festivaloch. Od Divadelní Flory očakáva (ako každý rok) divadelné spasenie.
#vykrikyprezmenu #sepotyvukrytoch

BARBORA KAŠPAROVÁ
Práve dokončuje štúdium na brnenský divadelní vědě a stojí tak na prahu životného neznáma. Pravidelne píše pro *Taneční zónu*, na MLOKi a do *kød-u*, kromě toho se snaží o osvětu myšlení o pohybovém divadle. Nejraději reflektuje tanec a crossoverové performativní žánry, ale nevyhýbá se ani divadlu s převahou slova. Jejím velikým učitelem je ostatně básník Heiner Müller, který ji cepuje i po odevzdání diplomky. Flora pro ni znamená místo, kde se bojí škatulky o umění a je třeba přijmout komplexnost a komplikovanost jako jedinou jistotu.
#sepotytradice #vykrikyinovace

DOMINIKA ŠIROKÁ
Zmeny, zmeny, zmeny. Len nedávno sa stala asistentkou dramaturgie v Schauspiel Köln a presťahovala sa do Bonnu. Na Divadelní Flore zas po prvýkrát zostavuje nemeckojazyčný program. Určité veci sa však nemenia a i ôsmy rok po sebe bude súčasťou festivalového denníka. Aj keď to bude znamenať jedno: ostať najbližších jedenásť dní hore.
#scheppoty #wieckricky

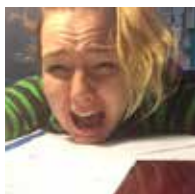

BARBORA FORKOVIČOVÁ
Konečne odpútaná od všetkých vzdelávacích inštitúcií niekedy nevie, či si novonadobudnutú slobodu užíva, alebo v nej tápe. Jej pevným bodom, majákom, istotou aj naďalej ostáva divadelná kritika (a kolá-

če). Poväčšine sa venuje reflexii divadelných čudnotvarov, občasne aj nového cirkusu. Ako v živote, tak aj v performatívnych dielach oceňuje najmä zmysel pre humor.
#sepotyneistoty #vykrikyradosti

LUCIA ŠMATLÁKOVÁ
Večná anglofilka a nepriateľka hmyzu. V duchu bergmanovskej skepsy aktuálne prehodnocuje svoje existenčné rozhodnutia a intenzívne nadobúda pocit, že nomádsky spôsob života je pre ňu ten pravý. Aktívnu kariéru kritičky síce momentálne trochu pozastavila, naďalej však rediguje texty pre MLOKi.sk, kde tiež príležitostne publikuje. A aj keď z času na čas o svojej náklonnosti k divadlu pochybuje (podobne ako o všetkom ostatnom), Divadelní Flora ju zatiaľ každý rok úspešne presvedča o opaku.
#dovernesepoty #angazovanevykriky

DIANA PAVLAČKOVÁ
Svätý Jur, väčšinou už Bratislava. Posledný ročník divadelných štúdií na VŠMU. Píše. Nerada o sebe a o iných pravidelne pre *Reflektor* alebo MLOKi. Najradšej na festivaloch a ešte radšej vo veľkom strese. Možno preto je teraz v Olomouci a nesedí doma nad knihami. Nebola to ale ťažká voľba, keďže po minulom roku je už Flóra láskou. V posledných mesiacoch sa snažila do redakcie aj trochu vyzbrojiť a to workshopmi písania o tanci na festivaloch Česká taneční platforma a NuDanceFest.
#vykrik:flora! #sepot:acostatnice?

EMA ŠLECHTOVÁ
Druhým rokom studuje teorii a kritiku na pražské DAMU. Aby sa náhodou nenudila, prebíha medzi školou a redakcií časopisu *Loutkář*, občas si zapublikuje v *Divadelních novinách*, *Taneční zóně* alebo na nejakom festivalu. Se spolužačkou majú vlastnú nezávislú online platformu *PASQUIL*. Kritický odstup vyrovnáva titulovaním, rekvizitažením a inspicovaním v Divadle pod Palmovkou. Olomouc je jej srdečnou záležitosťou. Od hranolkárny po kávu Divadla na cucky. Nedokáže si teda predstaviť, že by na Floře mohla chybné.
#nemevykriky #hlucnesepoty

JAN DOLEŽEL
Student KDS FF MU. Chtěl by být režisérem, ale po vzoru Grossmana, Castorfa nebo Pařízka to bere přes divadelní vědu. Když zjistil, že mu nestačí česká divadelní scéna, vrhnul se do vod německojazyčného divadla a teď s chutí sjíždí Rüpinga, Kennedy, Ronen... A aby bylo výčtům učiněno za dost, k divadlu si po vzoru Bernharda přidává ještě jedno umění – to výtvarné. Má moc rád Bourgeois, bratry Chapmanovi a Gormleyho. Na Floru přijíždí z nejnovější premiéry Studia Hrdinů *Stiller*, na které se podílel jako asistent režie.
#vykrikycesty #sepotykoncenoci

ZDENĚK VÉVODA
Persona z organizačního týmu DF, která se letos starala zejména o přízeň médií, supervizi tiskovin a outdoorovou kampaň. Hned po Lukášovi Horkém vidí nejvíce do střev festivalového webu a k sazbě zpravodaje se vrací po loňské pauze, aby vystřídal právě Lukáše. Zdeněk ale poctivě natrénoval už přípravou katalogu (ten si kupte, je tam vše!), takže byste měli články přečíst i bez brýlí. Na šepotem položený dotaz „Chceš to sázet večer, nebo ráno?“, odpovídá zásadně výkřikem: „Ráno!“
#odhodlanevykriky

DANIELA HEKELOVÁ
Věčná studentka bohemistky na FF UP, které obdobně jako jiní z redakce také prochází *Personální* krizí. Jediné umění, kterému se momentálně aktivně věnuje, je latte art na cappuccinech ve svém druhém domově – Café na cucky. Po stresech, které si užila při tvorbě katalogových textů, se teď těší do festivalové redakce, kde bude mít na starost, naštěstí, jen „nepozornosti“ ostatních.
#jensepoty

ČTVRTEK 16. 5.

11:30–13:00 | Konvikt | šapitó | volný vstup

SCHREIE!

BESEDA o úskalích dramaturgie biografické prózy žijícího autora, úspěšném směřování drážďanské činohry i programové „německojazyčné perspektivě“ olomoucké přehlídky.

15:30–16:30 | Konvikt | Divadlo K3

Lim Jin-ho – Ji Kyung-min

A SILVER KNIFE Goblin Party

Tančící, rapující i klející kvarteto performerek ve víru provokativních výstupů. Emotivní inscenace jedné z neúspěšnějších korejských tanečních skupin současnosti ožívuje tamní tradici, jejíž jevištní transformace tematizuje a komentuje problematiku společenského postavení dnešní ženy.

Po představení bude následovat BESEDA.

18:00–19:05 | Divadlo hudby

A. Trpković – L. Ferenzová – M. Dvořáková

ONE NIGHT STAND/UP! Kolonie z.s.

„Balkánská válečná komedie“ o dospívání na chorvatských plážích a v ulicích Bělehradu v pohnutých 90. letech. Vzpomínky na Jugoslávii, boty Nike, bombardování i stěhování do Čech. Vtipná, leč drásavá one woman show, plná černého a nekorektního humoru. Ženský pohled režisérky Lucie Ferenzové na krvavý konflikt, inspirovaný dílem publicistky Vedrany Rudan.

20:00–21:30 | Divadlo na cucky

E. Tabery – I. Mikulová – P. Lančarič

OPUŠTĚNÁ SPOLEČNOST

Divadlo na cucky Olomouc

Úvahy K. H. Borovského, TGM, F. Peroutky, V. Cerného, J. Patočky či V. Havla v divadelní koláži z textů poslední knihy šéfredaktora týdeníku Respekt. Dobrodružná cesta od vzniku republiky po naši současnost – se slovenským režisérem Patrikem Lančaričem. Světová premiéra.

Po představení bude následovat BESEDA.

22:45–02:30 Konvikt | šapitó | volný vstup | DJ set

PDCH

Proč být součástí Divadelní Flory 2019?

Už třetí rok na Divadelní Floře funguje projekt FloraLab, který umožňuje studentům z vybraných vysokých škol a univerzít sledovat představení, zapájet sa do debát, zúčastňovať sa seminárov. Čo ich zaujalo na aktuálnom ročníku a prečo sa im (opäť) oplátilo prísť?

Prečo ísť na Flóru? Pretože v minulosti to nevyšlo a je naozaj na čase. Pretože tam bude kopec zaujímavých inscenácií a skvelých ľudí a fokus na Južnú Kóreu si nechá ujsť len blázon. Navyše, kde je lepšie dať si olomoucké syrečky, ako v Olomouci?

Mário (divadelná dramaturgia a réžia, VŠMU Bratislava)

Okrem jedinečných, priam metafyzických nočných okamihov v šapitó (a vlastne kdekoľvek v Olomouci) ma veľmi zaujala tohtoročná dramaturgia s fokusom na Ingmara Bergmana a jeho tvorbu. Žeby nová dialektika medzi filmom a divadlom?

Jakub (divadelná dramaturgia, JAMU Brno)

Na Floru jedu kvôli veľkej atmosfére v malých mestách. Mám rada tu nepatrnú anonymitu vyrúšťajúcu z prerušenia rutiny a vnějšího rádu. **Kamila** (divadelní věda, KDS Brno)

Okrem veľmi kvalitného a vkusného programu sa na Floru vždy teším najmä kvôli atmosfére a prostrediu. Festival má z rôznych dôvodov veľmi špecifické miesto v mojom programe a veľmi sa teším, že tam môžem aj tento rok ísť.

Samuel (divadelná dramaturgia a réžia, VŠMU Bratislava)

Každý ročník díky své výjimečnosti přinese naprosto svébytný zážitek. Teším se na letošní bergmanovskou jízdu!

Vendula (divadelní věda, KDS Brno)

Rezervace vstupenek propadá 15 min před začátkem, 30 min před produkcí probíhá doprodej vstupenek.

šéfredaktorky: Katarína Cvečková, Barbora Kašparová ● redakce: Jan Doležel, Barbora Forkovičová, Diana Pavlačková, Dominika Široká, Ema Šlechtová, Lucia Šmatláková
korektura: Daniela Hekelová ● layout a sazba: Zdeněk Vévoda ● foto: Ondřej Hruška, Lukáš Horký ● tisk: Tiskárna ČD ● web: www.divadelniflora.cz

Realizaci 23. Divadelní Flory podporují: Ministerstvo kultury ČR, Statutární město Olomouc, Česko-německý fond budoucnosti, Olomoucký kraj, Art Council Korea, SIDance, DAŇOVÉ PORADENSTVÍ TOMÁŠ PAČLÍK, a.s., Státní fond kultury ČR a další festivaloví partneři. Pořadatelem festivalu je DW7, o.p.s. v partnerské spolupráci s Moravským divadlem Olomouc; generálním mediálním partnerem 23. DF je Česká televize, hlavním mediálním partnerem Český rozhlas Vltava.

za podpory

pořadatel

ve spolupráci

generální mediální partner

hlavní mediální partner

